

1 Bidragsfinansierad verksamhet

1.1 Förutsättningar för bidragsfinansierad verksamhet

Enligt Regleringsbrevet får universitet och högskolor ta emot bidrag till vetenskapligt motiverad forskning och reguljär grundutbildning. Enligt Donationsförordningen får myndigheter ta emot gåva eller donation som ges utan krav på motprestation eller särskild förmånsställning. En donation som får förbrukas i myndighetens verksamhet redovisas som en bidragsintäkt.

Intäkter av bidrag erhålls från t ex de statliga forskningsråden och vissa sektorsorgan, andra statliga myndigheter, företag och stiftelser.

I följande text används ordet kontrakt för att beteckna ett kontrakt/avtal med en finansiär.

1.2 Periodiseringsregler

Bidragsfinansierade kontrakt kan periodiseras i redovisningen. Grunden till detta är att bidraget är villkorat att användas till forskning. Om forskningen inte kan utföras eller högskolan upphör, ska medlen återlämnas till finansiären. Så länge som medlen inte är använda betraktas de därför som en skuld till finansiären och periodiseras. Enligt statens redovisningsmodell tillämpas en förenklad metod (periodiseringsprincipen – omvänd matchningsprincip) som innebär att myndigheten börjar med att fastställa periodens kostnader för att därefter fastställa periodens intäkter svarande mot dessa kostnader.

Bidragsfinansierade kontrakt periodiseras så länge som följande villkor är uppfyllda:

- hela det beviljade beloppet har inte inkommit
- dispositionstiden har inte uppnåtts (se 1.3)
- samtliga förskott har inte redovisats
- återbetalning enligt kontrakt till finansiären på avslutat kontrakt har inte gjorts
- anläggningstillgångarna på kontraktet är inte helt avskrivna (se 1.5)
- om giltig förklaring till passivitet kan lämnas

En upplupen intäkt dvs. en fordran på en bidragsgivare får endast bokföras när ett skriftligt avtal eller kontrakt om finansiering av redan uppkomna kostnader föreligger. (Kommentar: Om kontraktet vid periodiseringstillfället visar underskott så innebär det att en upplupen intäkt ska bokas upp.) I samband med bokslut måste institutionen styrka denna fordran genom ett giltigt kontrakt/avtal som avser uppkomna kostnader. Finns inget sådant kontrakt ska kontraktet resultatföras. /resultatavräkning ske

Om dispositionstiden för kontraktet förlängs ska det vara för uppenbart samma ändamål, för att inte resultatavräknas efter den första dispositionstidens utgång.

Bidragsfinansierade kontrakt ska resultatavräknas när följande villkor är uppfyllda

- Hela det beviljade beloppet har inkommit
- Dispositionstiden har uppnåtts
- Kontraktet har fullföljts i alla delar
- Samtliga kostnader inkl löner (semlön osv) är korrekt och slutligt bokfört på projektet
- Ekonomisk redovisning har skickats till finansiären och eventuella överskott har återbetalats
- Om underskott redovisas och skriftliga åtaganden om finansiering saknas

Kontrakt som ska visa resultatavräknas löpande

Följande kontrakt ska alltid resultatföras, dvs. får inte periodiseras:

- Kontrakt som avser stödverksamhet
- Statsanslagsfinansierade kontrakt
- Universitetsgemensamma kontrakt (anslagsfinansierade)

- Extern försäljningsverksamhet
- Uppdragskontrakt som är utförda och fakturerade
- Kontrakt som periodiserats vid två årsbokslut och där ingen aktivitet förekommit mellan boksluten.

1.3 Förlängning av dispositionstid

Om medlen inte är förbrukade när dispositionstidens slut enligt kontraktet närmar sig och det finns forskning att bedriva, ska förlängning av dispositionstiden begäras hos finansören. Finansörens anvisningar och regler ska följas. I det fall kontraktet inte kan förlängas ska återbetalning göras.

1.4 Kontrakt som periodiserats under flera år utan att några aktiviteter förekommit under två räkenskapsår

I redovisningen bokförs olika typer av kostnader (t. ex. personalkostnader, driftskostnader) som ett bevis för att aktiviteter har utförts. Om inga kostnader har bokförts under två räkenskapsår och kontraktet har periodiserats, kan detta vara en indikation på att kontraktet borde resultatföras. Den som är ansvarig för kontraktet ska då lämna ett underlag med förklaring till varför inga aktiviteter har ägt rum. Det kan vara att personer ansvariga för forskningen är tjänstlediga, sjukskrivna, etc. och att man planerar att sätta igång med aktiviteterna så snart de är tillbaka. Dock bör alltid en utvärdering göras för att se om medlen ska återbetalas till finansören. Om inga godtagbara förklaringar finns ska kontraktet alltid resultatavräknas.

1.5 Att avsluta kontrakt

Nedanstående checklista ska underlätta åtgärder för att kunna nollställa/resultatavräkna kontrakt.

En eller flera anläggningstillgångar som inte är helt avskrivna

Kontrakt på vilket anläggningstillgångar har bokförts ska vara pågående till dess samtliga avskrivningar är gjorda och eventuella räntekostnader har bokförts. Se även 1.7. Finns det ekonomiskt restvärde och tillgången används utanför projektet kanske överföring ska göras dit. Eller utträngning inom projektet alt överlåtelse till annan, om det ekonomiska restvärdet bedöms till 0 kr.

Leasing

Huvudprincipen är att kontrakt som finansierar leasingavtal ska vara pågående till dess samtliga avtal har löpt ut. Om kontraktens medlen är förbrukade måste annan finansiering ordnas./samma som avskrivningar, är det längden på leasingavtalen som styr resultatavräkningen? Om allt annat är avslutat kanske återstående kostnad bokföras om ingen ekonomisk nyttighet återstår.

Ej redovisade reseförskott

Förskottstagaren uppmanas att redovisa förskottet om förrättningen/tjänsteresan är avslutad. Restbelopp ska återbetalas eller regleras via avdrag på lön.

Handkassa ska slutredovisas genom att förbrukade medel bokförs och eventuellt restbelopp återbetalas.

Löner/arvoden, stipendier

För att lönekostnader fortsättningsvis inte ska belasta kontraktet måste ändring av automatiska konteringar i lönesystemet göras. Informera löneadministrationen om ny kontering, dvs. varifrån lön ska utbetalas. Ange också från vilken tidpunkt omkonteringen ska gälla.

För att ett kontrakt ska kunna nollställas helt får det inte finnas något på kontraktet som föranleder interna fördelningar i samband med periodskiftesrutin.

Underskott på kontrakt oavsett verksamhet och finansör

Då ett externfinansierat kontrakt redovisar underskott beslutar prefekten efter utredning hur underskottet ska täckas. Om kontraktet är pågående och skriftlig utfästelse om finansiering saknas ska kontraktet resultatföras.

Överskott på kontrakt oavsett verksamhet och finansör

Då ett externfinansierat kontrakt redovisar överskott, kontrollera att samtliga kostnader som hör till kontraktet också har bokförts där. Det är inte ovanligt att lönekostnader saknas på kontrakt med överskott.

Överskottssaldo på bidragsfinansierade kontrakt som är pågående.

Kontrakt ger information om överskott får behållas eller inte. Om medel ska återbetalas avslutas projektet i redovisningen efter det att betalning skett. Om överskottet får behållas ska kontraktet resultatföras. Respektive lärosäte beslutar om hur överskottet ska användas enligt delegationsordningen och eget internt regelverk. Periodisering får inte ske för dessa medel.

1.6 Överflyttning av kontraktmedel till annan statlig myndighet eller organisation (Chalmers, Jönköping, Handels m fl)

Medel som beviljats universitetet tillhör institutionen och inte forskaren. I de fall en forskare önskar flytta medel till en annan statlig myndighet eller organisation, ska både prefekt och finansiär skriftligen godkänna flytten. Detsamma gäller flytt av anläggningstillgång som köpts för externa medel.

1.7 Finansiering av anläggningstillgångar

Om en finansiär betalar för hela anläggningen ska kontraktet vara pågående till dess hela anläggningstillgången är avskriven. Det är inte alltid som finansiären betalar för hela anläggningen (t.ex. i EU-kontrakt). Det är då viktigt att hela finansieringen är ordnad redan vid anskaffningen.

1.8 Kostnader som uppkommit före kontraktsbeslut

I samband med ansökan och uppstart av ett forskningsarbete uppkommer ofta kostnader innan kontraktet är i hamn dvs. före kontraktet är beslutat. Det är vanligt att det i kontraktet framgår första dag för start av kontraktet. Inga kostnader som uppkommit innan detta datum får redovisas om det inte är tillåtet enligt kontraktet.

1.9 Upplupna bidragsmedel

Förutsättningen för att bokföra upplupna bidragsmedel är att det finns kontrakt med åtagande om extern finansiering.

Bild 1. Periodisera eller resultatredovisa

